

handling, Udtalelser, som det glæder mig at høre bragte i Erindring. Jeg anser dem for rigtige og uomstødelige. Men han gjorde deraf en Brug, som jeg tror er ganske uberettiget. Det er, som jeg den Gang sagde, min Anskuelse, at en Sammenknytning af Adgang til Altret og Valgret er fra et kristeligt Standpunkt aldeles forkastelig. Jeg anførte nogle Grunde derfor, ogsaa med nogle Henvisninger til, hvorledes man havde gjort andet Steds, men alt det skal jeg ikke gaa ind paa. Det var min Mening og er vedblivende min Mening, og i Kraft af denne Anskuelse stillede jeg i Udvalget det Forslag, at Punkt c. i Lovforslagets § 4 skulde gaa ud; jeg begrundede det efter Evne, men jeg havde ikke det Held at finde Tilslutning dertil, og følgelig forlod jeg dette Punkt. Naar nu det ærede Medlem ser en Modsætning mellem mine da udtalte Anskuelser og et Forslag paa et andet Punkt nemlig til § 5, da tror jeg, at han deri har ganske Uret. Med Hensyn til § 5 har jeg ikke vægret mig ved at give ærede Medlemmer, som ere mine Meningsfæller paa andre Punkter, min Tilslutning til et Ændringsforslag om den Erklæring, som skal afgives af den, der skal deltage i Valg til Menighedsraad. Min Anskuelse er fremdeles den, jeg udtalte ved 1ste Behandling, at hele dette Erklæringssystem er et uheldigt System. Jeg tror, at netop de, som have Folkekirken kær, og hvem de kristelige Interesser i Virkeligheden ligge paa Sinde, og som se nogenlunde klart i denne Sag, ville helst saa meget som muligt være fri for Erklæringer og ville tage den Mand, der vil gaa med Kristi Navn paa sine Læber — kunne vi sige — ind i Kirken til Udøvelse af de kirkelige Rettigheder og tage ham med dertil uden Erklæringer og uden nogen som helst andre Former eller Baand. Det er vedvarende min Anskuelse. Imidlertid have ikke alle været af denne Anskuelse, og da der her fra en æret Meningsfælle kom et Forslag, som forekom mig at være noget mindre svævende end det, der stod i Forvejen, saa vilde jeg ikke nægte at laane mit Navn dertil, og derfor har jeg deltaget i Ændringsforslaget under Nr. 21.

Men naar nu det ærede Medlem fremstillede, hvilke Følger et saadant Forslags Ikrafttræden kunde have, saa tager han ganske fejl. Han siger saaledes: Manden skal erklære, at han har den fulde Adgang til Nydelsen af de folkekirkelige Goder; han erklærer dette; der kommer en Indsigelse, som gaar gennem Provsten

til Biskoppen; den gaar endelig fra Biskoppen til Domstolene, og Domstolene skulde paakende, om han saa har Adgang til Kirkens Goder eller ej. Men dette er ganske urigtigt. Ogsaa det ærede Medlem, som talte sidst, det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Svendsen) gik ud fra denne urigtige Forudsætning, og jeg tror, han tog fejl, naar han mente at have den højtærede Minister med sig i denne Opfattelse. Nej, naar det her omhandlede Spørgsmaal kommer for Domstolene, saa bliver det, som Domstolene i Kraft af denne Bestemmelse ville have at afgøre, dette, om Manden har afgivet den Erklæring eller han ikke har gjort det. Det er dette, Domstolene have at afgøre; Domstolene have ved Indsigelse mod Valgberettigelse af den her omhandlede Grund ikke at paakende andet end dette Spørgsmaal, om der foreligger en fyldig Erklæring derom eller ej. Naar Erklæringen foreligger, er Valgretten given. Hans Afgivelse af Erklæringen vil for øvrigt ogsaa være uanstastelig, naar han selv har haft indre Berettigelse til at mene, at ingen kunde forbyde ham Adgang til Herrens Bord. (Afbrydelse). Ja det er det; det, som der i Henseende til Valgretsspørgsmaalet vil være at afgøre, er, om Erklæring er afgiven, og i Henseende til Spørgsmaal om Ansvar for Afgivelsen vil Erklæringen være uforkastelig, naar den ikke er vitterlig falsk, og den er ikke vitterlig falsk, den har indre Berettigelse, naar han selv mener, at ingen kan forbyde ham at komme til Nydelsen af Alterets Sakramente, naar han henvender sig derom. Altsaa, det ærede Medlems Slutning fra dette Punkt, den forsøgte Fortolkning anser jeg for fuldstændig urigtig.

Jeg skal, som sagt, efter at vi have hørt den højtærede Minister, ikke komme videre ind paa Udtalelserne af det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds. Dog vil jeg sige en Ting, som den højtærede Minister ikke var kaldet til at sige. Det er dette, at det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds var i sine Udtalelser gennemgaaende politisk; det var i høj Grad politiske Udtalelser, han fremkom med. Dette har jeg nu ingen Ret til at lægge det ærede Medlems Udtalelser til Last, thi det maa erkendes, at Spørgsmaal om Folkekirken Forfatning ere Spørgsmaal af høj politisk Betydning, af indgribende politisk Betydning. Men hvad jeg vil sige, er, at naar det tages saadan politisk, som det ærede Medlem har taget det,